

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXII. An ideò votum Castitatis sit ingratum Deo quia affirmatur obseruatu
neceßarium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

promissio non erat votum ad colendum Deum; sed administrandum expeditius in templo; verum ante ætatem habilem.

III. PETRVS MARTYR; 6. Locum ambiguum posse variè explicari; ideo nil solidè inde concludi.
7. *Habentes damnationem*, esse non peccatum peccati, coram Deo; sed infamiam coram hominibus.

DICO AD I. Noua est ea expositio. Si non vouerant; quid opus erat deficere ad infideles, vt nubere? Nam eis nubere licebat Christianis, 1. *Corinth. 7. tantum in Domino.*

AD II. Abire post Sathanam fit quouis peccato, non solum per apostatiam. Luxuriari contra Christum est scortari ad Christi iniuriam; non, apostatare à Christo.

AD III. Nubere volendo *irritam fidem fecerunt primam Voti*, non Baptismi: quia nulla in Baptismo promittitur, se non nupturam: sed post votum nubere volunt: vnde damnatio. Aut post spirituales Voti facti delicias gustatas, *nubere volunt.*

AD IV. Dum loquitur de sexagenariis, non agit de admissione ad votum Continentiæ; sed de electione ad præfecturam Diaconissæ; vt Tertull. & alii: Vel de admissis ad Præbendam, quaalebantur in Ecclesia: vt Chrysostomus, Ambrosius, Hieronymus, &c. volunt probabilius.

AD V. Patres dicunt, verè fuisse votum Deo factum: At hoc volunt Sectarii posse rescindi: ergo magis Ecclesiæ factum: Cur igitur damnationem habebant?

AD VI. Non est ambiguus locus, ad quem conspirat Patrum consensus: Hic ambigua declarat.

AD VII. Infamia humana potest,

& solet esse cum peccato coram Deo; maximè in Luxuria post votum.

QVÆSTIO LXI.

*Qualia sunt Luthero-caluinistica DO-
CVMENTA contra Continen-
tiæ Votum?*

LUTHERO-CALVINISTÆ alūt: Votum Continentiæ; Quà dicitur esse de Consilio Euangelico; est nullum: Quà fertur esse Meritorium; est impium: Quà obseruatum necessarium, aiunt, est impossibile: Quà perpetuum affirmatur; est Iherum: Quà latuiticum putatur; est stultum: Quà velle creditur; est facile: Quà diuinum fingitur; est humanum commentum: Quà monasticum esse fertur; est antipoliticum: Quà Sanctum videtur; est antigamicum: Quà Christianum prædicatur; est Antichristianum pro benedictum nubere: Quà Angelicum esse fertur; est Sathanicum: Quà castum laudatur & virginum; est pollutum ac meretricium. Ita illi.

SVADENT: QVIA I. Scripturæ docent id esse melius, Deoque gratius, quod magis est voluntarium, liberum, minusque necessarium.

II. Quia Scripturæ imperant matrimonium patientibus carnis stimulum.

III. Quia Scripturæ docent, Continentiam esse donum Dei, quod non datur omnibus.

IV. Quia varia sunt Cælibatus incommoda.

V. Quia Concilia, & S. Patres aduersantur Voto continentie.

AVTOR. Vt clarior liqueant omnia; in quæstiones totidem vocentur singula.

QVÆSTIO LXII.

An ideo Votum continentie Deo sit ingratum, quia affirmatur obseruatum necessarium?

Ff

Ly-

LVTHERO-CALVINISTÆ omnes a-
liunt.

SVADENT istis. 1. Psal. 53. *Voluntariò sacrificabo tibi.* 2. Quia, 1. Cor. 7. *Non, ut laqueum vobis iniiciam, scribo.* id est, ait Mar-
tyr, hortor vos ad Continentiam; non ad votum.
3. Quia, 2. Cor. 9. *Vnusquisque prout de-
stinavit in corde suo: non ex tristitia, aut necessi-
tate. Hilarem enim datorem diligit Deus.*

AVTOR. I. Viraque, Libertas &
Necessitas, triplex est. *Prima est Debiti*
ex præcepto seu Voto: qua liberè faci-
mus, ad quod non tenemur; necessa-
riò, ad quod tenemur. *Hæc Necessa-
ria, non pugnat cum laude, meritoue o-
peris, sed id auget: Libertas nõ est ad lau-
dem, meritumue necessaria. Secunda Vo-
luntatis* indeterminatæ ad vllum quod-
cunq;. *Hæc libertas arbitrii est necessaria*
ad opus bonum æque ac malum. Inde
enim meretur, aut demeretur. *Tertia est*
Coactionis, quæ Absolutæ, quæ quis facit,
quod non vult: quæ conditionatæ, quæ
per se nollet facere, facit tamen coactus.
*Hæc libertas ad laudem operis est neces-
saria; non tamen præcepto seu voto cõ-
traria. Nam tanta alacritate potest exe-
qui opera hic Voti non præcepta, quantâ*
is præcepta. 1. Paralip. vlt. *Latatus est po-
pulus cum Vota sponte promitteret: quia corde*
voto offerebant ea Domino.

2. Deinde trifariam in soluendo Vo-
to se quis habere potest, ait *S. Thomas in*
Opusc. 18. c. 12. 1. Alacrem, quia placet
& Votum, & Res. 2. Inuitum; quia
placet Votum, etsi res displicet. 3.
Contrarium Voto & Rei, Alacris mere-
tur plus cum Voto, quàm liber ab eo.
Itemque Inuitus plus; quàm liber à Vo-
to. Contrarius vtrique, peccat simplici-
ter. Hinc liquet Responsio ad prædicta.

DICO AD I. *Voluntariò*, sc. salua ne-
cessitate Voti aut præcepti.

AD II. *Laqueus* est vouentium teme-
rè, aut coactè; quod non vult Apostolus.
Ira *Aug. l. de bono viduit. c. 5.* Hieronym.
lib. I. contra Iovin. &c.

AD III. Non de necessitate Legis
aut Voti loquitur; sed de humana coacta
directè, vel respectiue.

Q V Æ S T I O LXIII.

*An matrimonium sit præceptum pa-
tientibus stimulum carnis?*

LVTHERO-CALVINISTÆ affirmant;
ac proutde Vouere castitatem esse teme-
rarium & illicitum.

SVADENT istis. 1. Quia, 1. Cor. 7. *Qui*
*non se continent, nubant: melius est enim nuba-
re, quàm vri.* 2. Ibidem. *Propter fornicationem*
vnusquisque suam uxorem habeat. 3.
Item. 1. Tim. 5. *Volo iuniores nubere, matres*
familias esse, filios procreare.

CALVINVS eadem: In 1. Corinth. 7.
distinguit tentationes carnis vrentes: 1.
Vincentes animum; sunt pessimæ. 2. Vi-
ctæ, vt nullam patient intus perturbatione:
hæ non sunt Vitiones. 3. Mediæ, quæ obti-
nent non plene consensum, titillant tamen
sensum, turbantque animum. Hæ proprie
sunt Vitiones, quæ citant nos ad matrimoni-
um sic, vt peccetur non nubendo. Ideo
LVTHERVS in Epithalamio, S. Hieronymu
arguit hæresios Pelagianæ, quod grauitè
vitus, vt *Epistola 22.* fatetur, non nupserit
quasi sensisset, suis viribus, sine Dei dono se
vincere æstus posse. *Fundamentum* Luthè-
ri, Martyris, Caluini est, quia Omnis mo-
tus Concupiscentiæ prohibitus est, estque
peccatum. Quo de alibi.

AVTOR. Tria hic asserimus. I.
Nulla Scriptura mandat Matrimonii

um